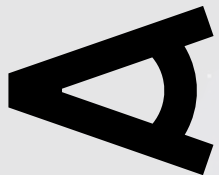

METROPOLIZAČNÍ PROCESY V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

Kancelář
architekta
města Brna

Jiří Malý
16. 05. 2019

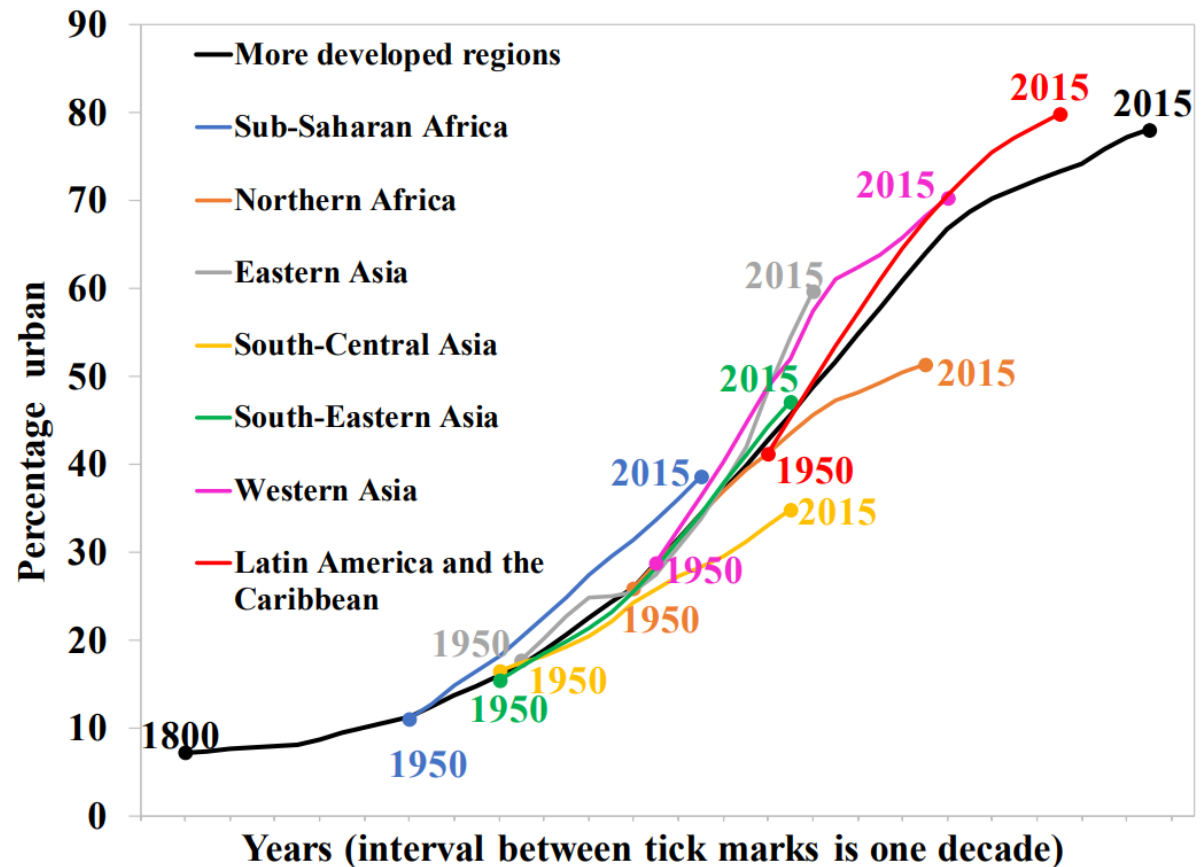
STRUKTURA PŘÍSPĚVKU

- Urbanizace
- Metropolitní oblast
- Metropolizační procesy
- Současné plánovací koncepty
- Metropolitní oblasti v ČR

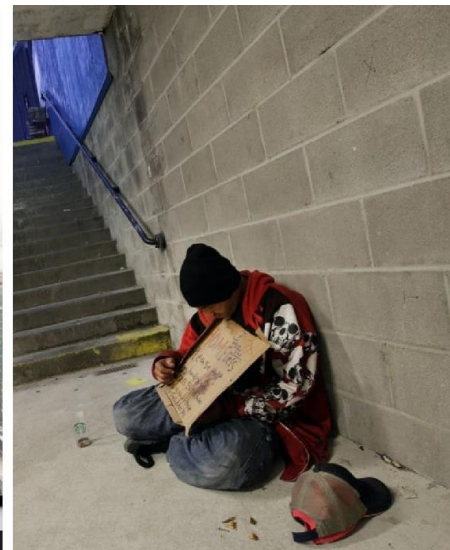
URBANIZACE

- Svět: 55 %
- USA: 82 %
- ↓
- Afrika: 43 %
- ČR: 75 %

Figure 1. Levels and trends of urbanization in selected regions

DŮSLEDKY URBANIZACE

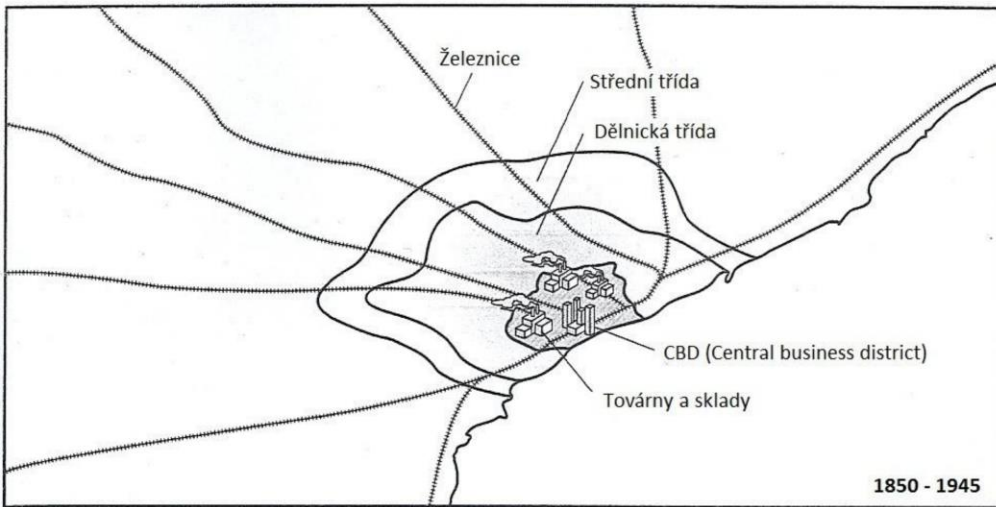

METROPOLITNÍ OBLAST

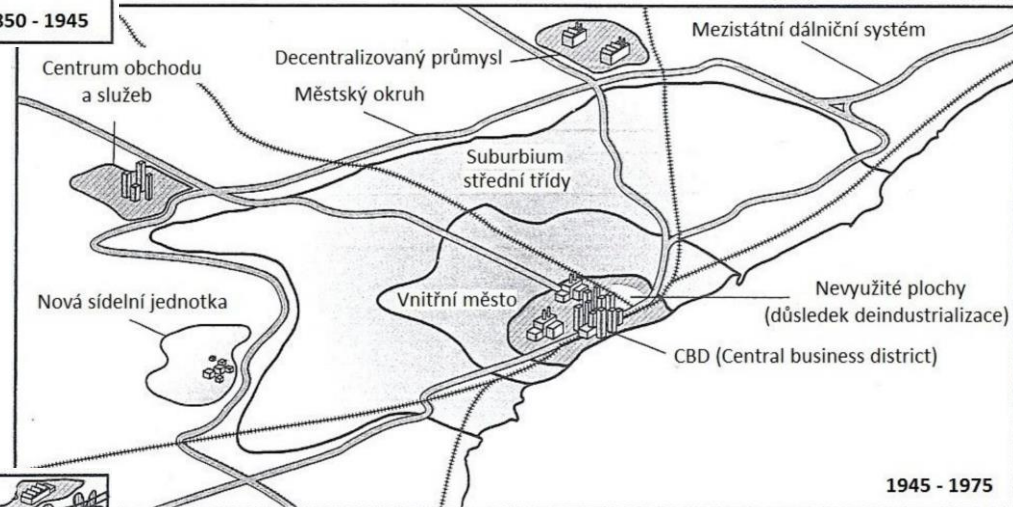
- 1910 – „metropolitan districts“ (100 tis. obyv. <)
- „standard metropolitan (statistical) area“
- Nadnodální forma center osídlení (Hampl, 2005)
- **Oblasti charakteristické vysokou intenzitou a blízkostí ekonomických a sociálních vazeb mezi městskými a suburbánními formami osídlení, které zahrnují více místních samospráv (ESPON, 2018)**
- Analytický přístup: morfologie a funkce
- Dynamická prostorová jednotka

METROPOLIZAČNÍ PROCESY

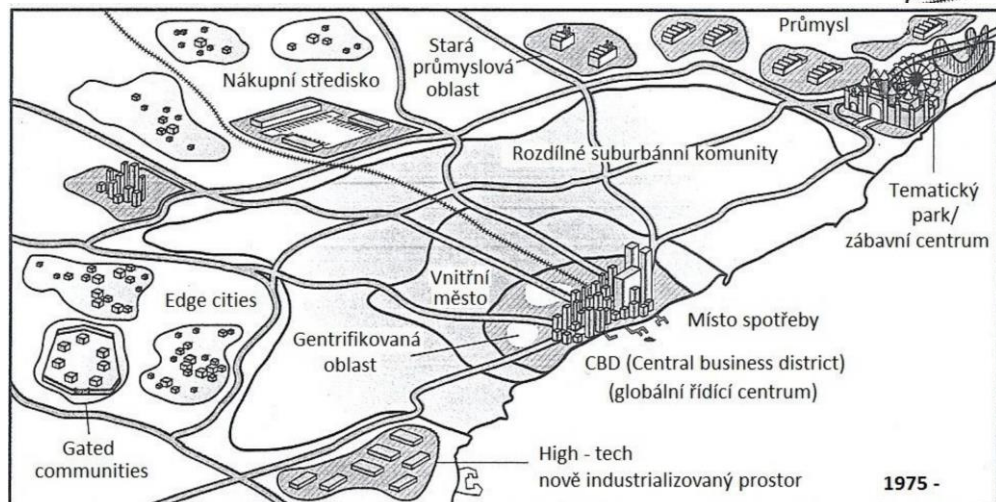
- Vyšší fáze procesu urbanizace
 - Koncentrace do městských regionů
 - Dekoncentrace uvnitř městských regionů (suburbanizace rezidenční a komerční)
 - ➡ „*urban desirability and suburban livability*“
 - Aglomerační vazby (denní dojíždka za prací, do škol)
 - jádro x zázemí
 - mnohostrannost x dostředivost
 - Aglomerační úspory x negativní externality

Tradiční průmyslové město

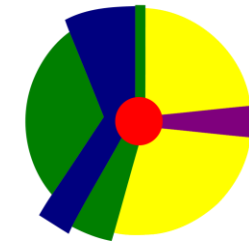
Počátky dekoncentrace

Post-industriální metropole

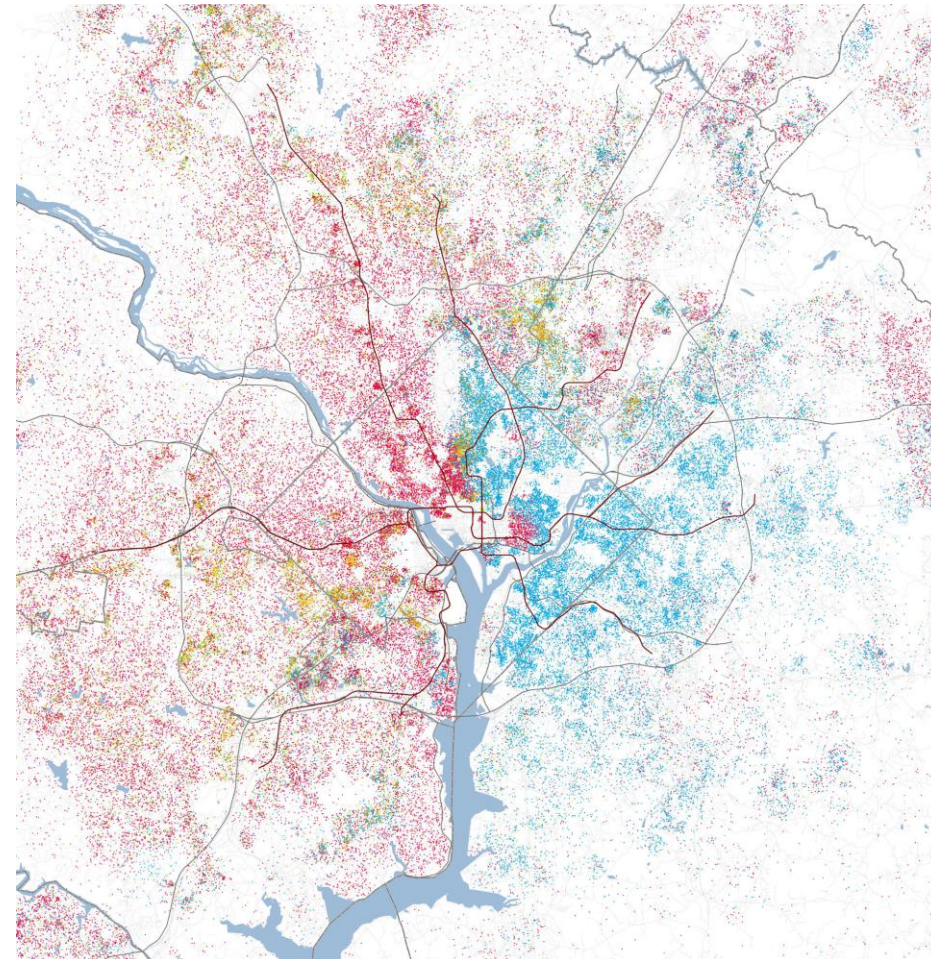
USA

- Rychlá industrializace, automobilizace, imigrace
- CBD
- Etnická, rasová segregace
- Urban sprawl (volný prostor)
- Nízká efektivita VHD
- Megalopole

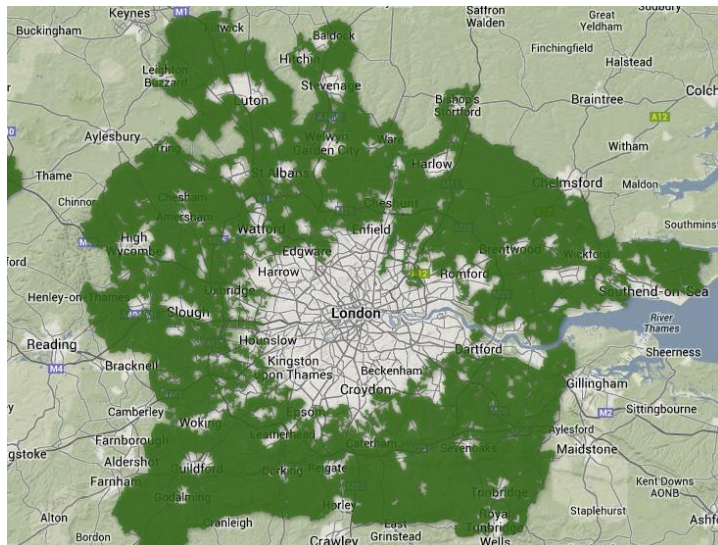
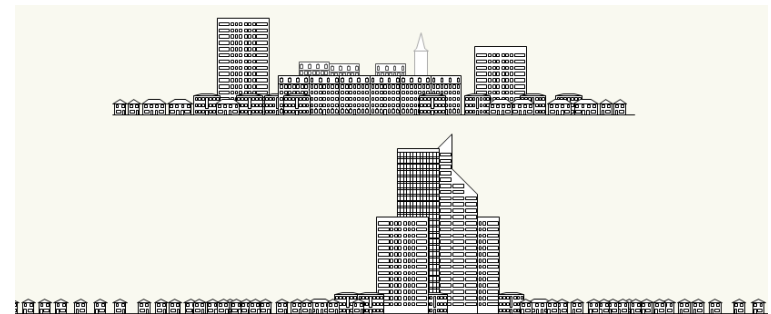
Hoyt Sector Model Key

- CBD
- Factories/Industry
- Low class residential
- Middle class residential
- High class residential

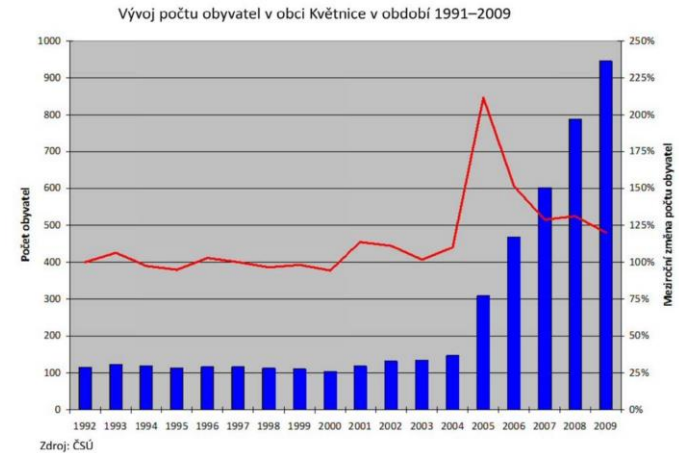
ZÁPADNÍ EVROPA

- Historicky formovaný sídelní systém (fragmentace, středně velká města)
- Pomalejší tempo koncentrace (x USA)
- Polyfunkční městská jádra
- Tradice plánování
- Městská infrastruktura
- Slabší intenzita suburbanizace

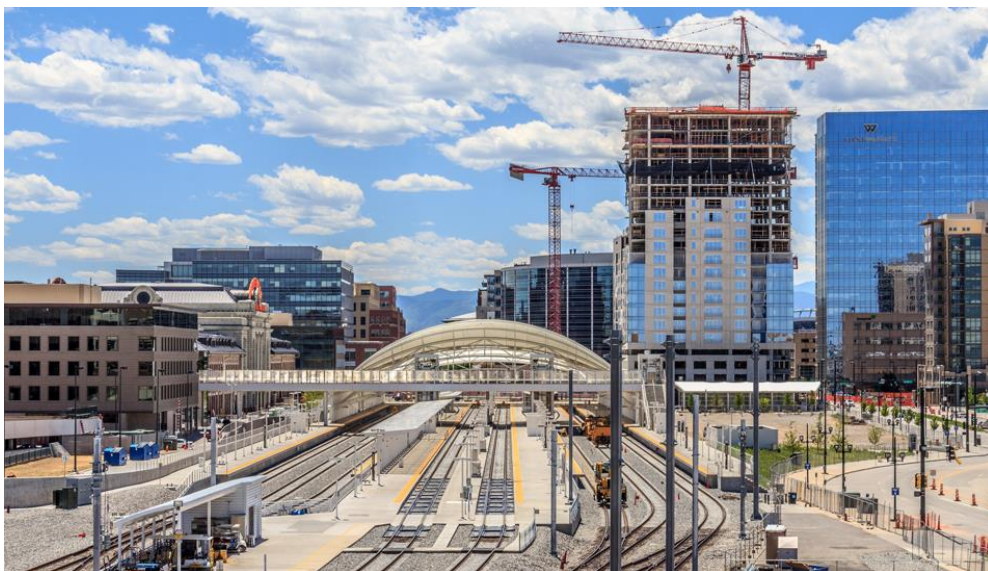
POST-SOCIALISTICKÉ STÁTY

- Opožděný nástup suburbanizace (zpomalení metropolizačních procesů za socialismu)
 - 2. pol. 90. let 20. stol.
- Pomalejší růst hlavních měst
- Nižší mobilita (migrace, ochota stěhovat se za prací)
- „Absence“ územního plánování v 90. letech
 - Nekontrolovaný růst zázemí
 - Zábor půdy
 - Denní mobilita → dopravní komplikace, hluk, env. dopady
- Reakce: implementace prvků evropského prostorového plánování (př. ITI)

SOUČASNÉ PLÁNOVACÍ KONCEPTY (USA, Asie)

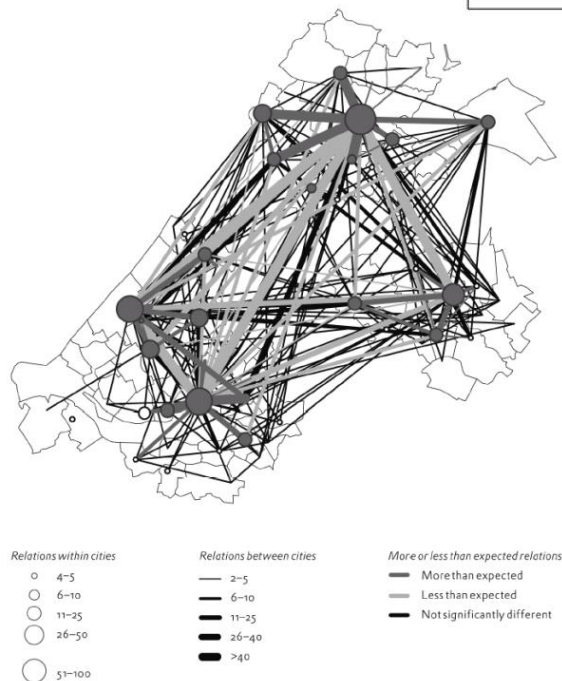
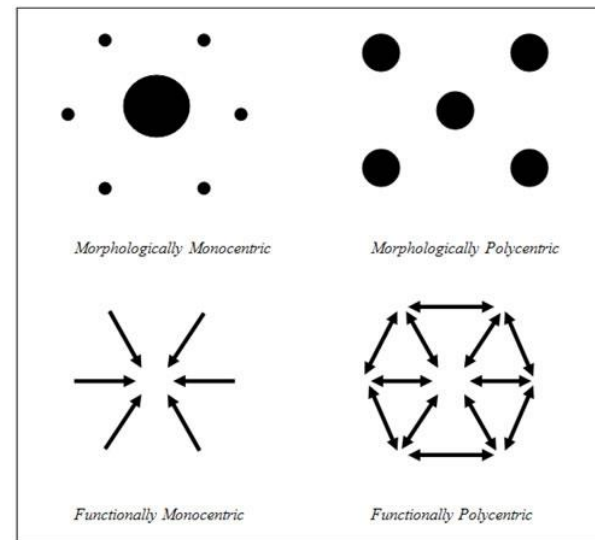
- TOD (Transit Oriented Development)

- Ochrana přírodních zdrojů, rezervací
- Pobídky pro „návrat zpět“ (daňová zvýhodnění, hypotéky)

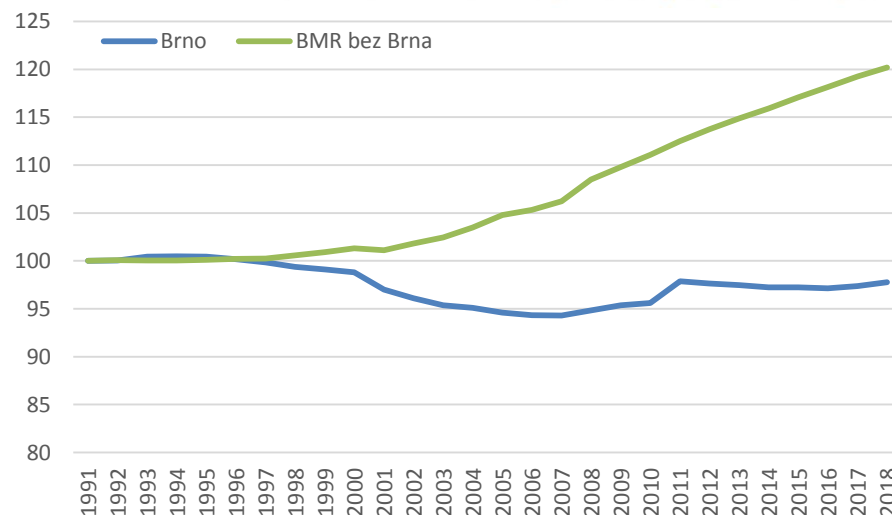
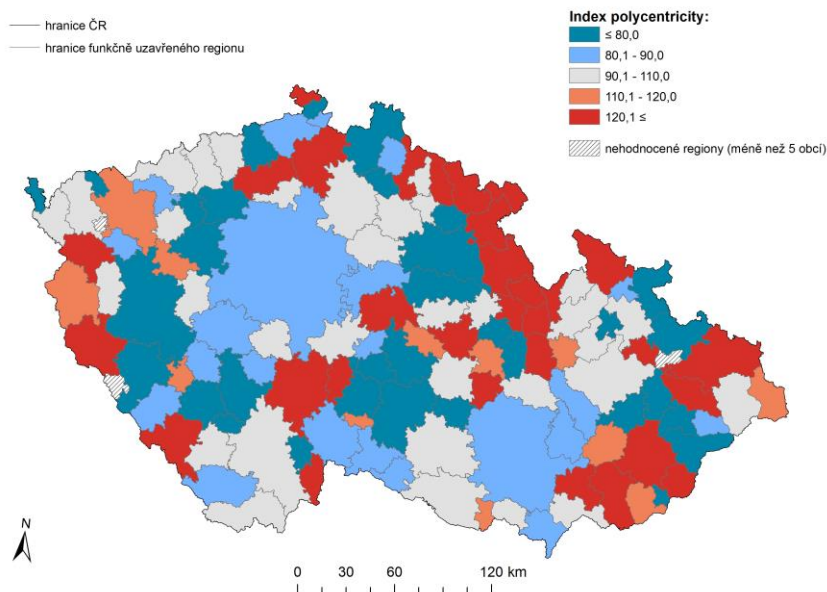
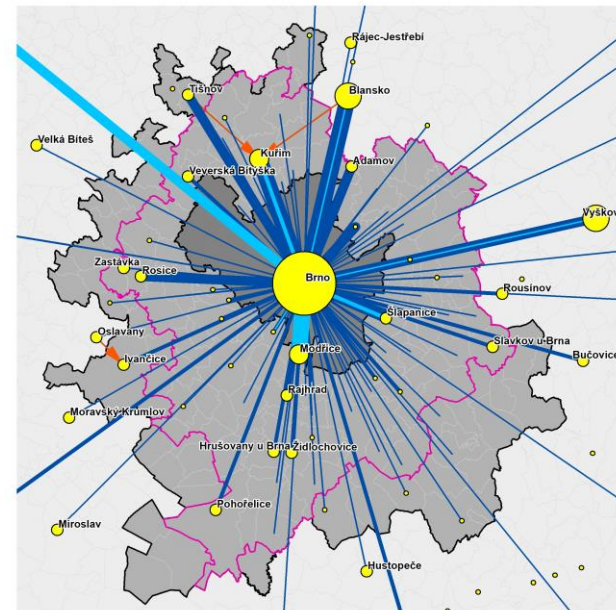
SOUČASNÉ PLÁNOVACÍ KONCEPTY (Evropa, ČR)

- Polycentrický rozvoj
 - více center, vyváženost vztahů
 - specializace center, komplementarita
 - nepřímý vztah mezi velikostí a nabídkou funkcí města („agglomeration shadow“, „borrowed size“)

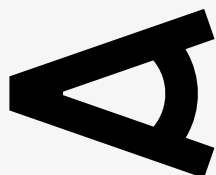
METROPOLITNÍ OBLASTI V ČR

- Monocentrický charakter - silná jádrová města
- Růst zázemí – dojíždka jednosměrná
- Vize kompaktních měst (Praha, Brno, Plzeň)
- ***Jak řešit důsledky a mírnit příčiny disproporce populačního růstu zázemí a ekonomické atraktivity jádrového města?***

METROPOLIZAČNÍ PROCESY V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

maly.jiri@kambrno.cz
jiri.maly@ugn.cas.cz

Kancelář
architekta
města Brna

Jiří Malý
16. 05. 2019